

B-KATEGORIA MOOTORSÕIDUKI JUHI ETTEVALMISTAMISE ÕPPEKAVA (ELEKTROONILINE ÕPPEVORM) LEEDEVÄLJA AUTOKOOL

Õppekavarühma nimetus: Transporditeenused

Õppeasutus: Leedevälja Autokool OÜ, registrikood 12255567, ettevõtte aadress Saare maakond, Saaremaa vald, 94126 Ennu küla, Leedevälja.

Õppekava kinnitamise kuupäev: 09.10.2023

Elektrooniline õppekeskkond: Teoria.ee õppekeskkond (väljatöötanud OÜ Teoria ja liikluspetsialistid). Keskonnas sisaldab üle 1200 teooriaküsimuse (võimalik lahendada mh. teemade kaupa, oma vigadel põhinedes jm.), videoloengud vastavalt õppekavajärgsetele teemadele, lisamaterjal- märgid, valdkonda tutvustavad ja silmaringi avardavad lisamaterjalid, „3d“ ringristmikud, õppekaardid. Lisaks vahe- ja lõpukontrollide võimalus. Suhtlusvõimalus kooliga ja teised õppekeskkonnalt seadusega nõutud lahendused.

Õppeklass: Seadusega kooskõlas õppeklass, mis sisaldab muu hulgas: magnet- kirjutustahvliit, audio- ja videovahendid.

Õppeväljak: Kõvakattega nõuetele vastav õppeväljak. Väljak vastavuses „Nõuded mootorsõidukijuhi koolitaja õppevahenditele, õppeväljakutele ja õppesõidukitele“, § 4 kehtestatud määruses sätestatule.

Õppesõiduk: Õppesõiduk vastavuses „Liiklusseaduse“ § 100 lõike 7 alusel kehtestatud määruses sätestatud eksamisõiduki ja juhi varustuse nõuetele.

Koolitaja: Mootorsõidukijuhi õpetaja vastab mootorsõidukijuhi õpetaja kvalifikatsiooninõuetele vastavalt „Liiklusseaduse“ §118 toodule.

Juhi esmaõppe **algastme koolituse õppetöö mahud** akadeemilistes tundides (a 45 min):

	Liiklusteooriaõpe õppetundides	Õppesõit sõidutundides
Õppetöö maht elektroonilise õppe keskkonnas vähemalt	22 (73%)	
Auditoorse töö maht	6	
Õppesõidu maht		30

Juhi esmaõppe **lõppastme koolituse õppetöö mahud** akadeemilistes tundides (a 45 min):

	Liiklusteooriaõpe õppetundides	Õppesõit sõidutundides
Õppetöö maht elektroonilise õppe keskkonnas	2 (50%)	
Kontaktundide maht	2	
Õppesõidu maht		2

Õppekava koostamise alus: Majandus- ja kommunikatsiooniministri määrus nr 60 „Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad“

Kursuse läbiviimiseks vajalike sertifikaatide/litsentside olemasolu: tegevusluba

Juhi ettevalmistamine peab õpilasele andma teadmised, oskused ja hoiakud liikluses käitumiseks vastavalt taotletava kategooria mootorsõiduki juhile kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele.

Juhi ettevalmistamise eesmärgiks on luua eeldused:

- 1) vastutustundliku juhi liikluskäitumise kujunemiseks;
- 2) juhi ohutu, iseseisva, teisi liiklejaid arvestava ja keskkonda säästva käitumise kujunemisele.

Esmaõppe korras valmistatakse ette B-kategooria mootorsõiduki juhti.

Esmaõppe koolituskursusele võetakse õppima B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust taotlev isik, kes:

1. on õppetöö alustamise ajaks vähemalt 15,5-aastane;
2. omab kehtivat mootorsõidukijuhi tervisetõendit B-kategooria auto juhtimist lubava märkega.

ÕPPEKAVA STRUKTUUR, ÕPPE KESTUS JA KORRALDUS

Liiklusteooriaõppe ja õppesõidu tundide ülesehitus ning vahelduvus peavad tagama õppekavas ettenähtud teadmiste ja oskuste omandamise ning õpilase ettevalmistamise vastavalt juhi liiklusalastele kvalifikatsiooninõuetele.

Liiklusteooriaõppe ja õppesõidu ühe õppetunni arvestuslik kestus on 45 minutit. Korruga on teooria- ja sõiduõpet lubatud läbi viia kestusega kuni 90 minutit. Iga 90-minutilise ajavahemiku kohta peab õpetaja ja õpilase jaoks olema katkematu puhkepaus vähemalt 15 minutit, mille jooksul õppetegevust ei toimu.

Teooriaõpe ja sõiduõpe hõlmavad järgmisi teooriaõppe ja sõidutundide teemasid vähemalt alltoodud mahus. Mootorsõidukijuhi **esmaõppe koolituse B-kategooria õppekava struktuur ja maht** akadeemilistes tundides:

Teooriaõpe		Sõiduõpe				
Moodul		Õppetunde	Sõidutunde			
1.	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest		Juhi tööasend ja turvavarustus			
	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine		Sõiduki käsitlemine			
	Liiklus kui süsteem					
	Ohutu liiklemise põhimõtted					
	Teiste liiklejatega arvestamine					
	Sõiduki turvalisus					
	Inimene sõidukijuhina					
2.	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites		Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teel			
	Sõidujärjekord sõites		Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides			
	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis					
	Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine					
	Käitumine liiklusõnnetuse korral					
3.	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige		Möödasõit, möödumine ja ümberpõige			
	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil		Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal			
	Keskkonda säästev sõiduki kasutamine		Keskkonda säästev sõiduki juhtimine			
	Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes					
	Peatamisteedkonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine		2		Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine	1
	Pimeda ajal sõiduki juhtimine		1		Pimeda ajal sõiduki juhtimine	1
					Riiklikule sõidueksamile sarnanev sõidutund	1
Minimaalne õppetundide arv		28	Kokku esmaõppe algastmes	30		

Lõppastme koolitus			
Teoriaõpe õppetundides		Sõiduõpe sõidutundides	
Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeoludes.	3	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine.	1
Libedasõidu riskivältimise praktikum	1	Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamine	1
Kokku lõppastme koolituses	4	Kokku lõppastme koolituses	2

Liiklusteoriaõpe toimub moodulipõhiselt:

Moodul 1

2 auditoorset õppetundi, veebipõhine õpe, esimene arvestus veebikeskkonnas. Veebipõhise õppe materjalid vastavalt õppetunni teemaatikale. Õpilase teise moodulisse lubamise eelduseks on vahetesti positiivne sooritus.

Auditoorsete tundide teemaatika: Juhi enesehinnang, impulsiivne käitumine ja selle teadvustamine, psühholoogilise tagasiside saamine, enda käitumise teadlik jälgimine ja riskeeriva käitumise vältimine.

Moodul 2

2 auditoorset õppetundi, veebipõhine õpe, teine arvestus veebikeskkonnas. Veebipõhise õppe materjalid vastavalt õppetunni teemaatikale. Õpilase kolmandasse moodulisse lubamise eelduseks on vahetesti positiivne sooritus.

Auditoorsete tundide teemaatika: Joove ja väsimus. Kõrvalised tegevused ja nende mõju juhile ning sellest tulenevad ohud. Juhi valmisolek sõiduks. Valikute tegemine ja alternatiivid. Kaassõitjate suhtumine ja käitumine. Oma seisundi hindamine ja võimalused adekvaatseks tagasisideks.

Moodul 3

2 auditoorset õppetundi, veebipõhine õpe, kolmas arvestus veebikeskkonnas. Veebipõhise õppe materjalid vastavalt õppetunni teemaatikale. Õpilase eksamile lubamise eelduseks on vahetesti positiivne sooritus.

Auditoorsete tundide teemaatika: Sõidumarsruudi valik ja aja planeerimine. Keeruliste olude ja situatsioonide vältimine vähese kogemuse juures. Alternatiivsed variandid auto juhtimisele ning soovitusel aja ja teekonna valikul. Ohutu sõidukiiruse valik ja riskeeriva käitumise vältimine. Kaaslaste negatiivsetest mõjutustest ja võimekuse näitamisest hoidumine. Kannatlikkus ja püsivus maanteesõidul pingelise liikluse tingimustes.

Pimeda ajal sõiduki juhtimine – veebipõhine õpe, praktikum, materjalid vastavalt õppetunni teemaatikale. Pimeda ajal sõiduki juhtimise teooriaõpet võib alustada pärast 1. mooduli teooriaõppe läbimist.

Veebipõhise teooriaõppe läbimist kinnitab elektroonilises õppekeskkonnas Teooria.ee positiivsele tulemusele sooritatud veebieksam.

Sõiduõpe:

Sõiduõppe kohustuslik kogumaht on 30 akadeemilist tundi. Vajadusel määratakse sõidutundide kogumaht sõiduõppe individuaalses õppekavas.

Juhendaja kaasamine on lubatud. Juhendajaks võib olla vaid isik, kes vastab liikluseaduse § 109 vastavatele tingimustele, ja kellel on kehtiv juhendaja tunnistus.

Juhi koolitaja võib sõltuvalt õppekorraldusest, õpetamise metoodikast ja tingimustest muuta teemade käsitlemise järjestust ja teemasid lisada.

Koolitusel õpitu kinnistamiseks ja materjali kordamiseks võib õpilasele ette näha iseseisva töö. Õpilane teeb iseseisva töö õpetaja soovitusel lähtudes ja neile tuginedes. Iseseisva töö tulemusi kontrollib õpetaja.

Sõiduõpe lõpeb riiklikule sõidueksamile sarnaneva sõidutunni sooritamisega positiivsele tulemusele. Riiklikule sõidueksamile sarnanev sõidutund viiakse läbi arvestades majandus- ja kommunikatsiooniministri 21.06.2011. a määruse nr 50 „Mootorsõidukijahi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“ lisas 3 ja 4 sätestatud. Eksam loetakse sooritatuks, kui sõiduki iseseisval juhtimisel õpilase oskused vastavad mootorsõidukijahi kvalifikatsiooninõuetele. Eksamil määratakseksamimarsruut õpetaja poolt.

Nõuded õpingute lõpetamiseks

Teoriaõpe: teadmiste kontroll autokooli klassiruumis või veebikeskkonnas.

Sõiduõpe: sõiduoskuse kontroll (koos sõiduõpetajaga).

Juhi esmaõppe algastme B-kategooria läbimist tõendab koolituskursuse tunnistus ning koolitaja elektrooniliselt esitatud koolituskursuse tunnistuse andmed liiklusregistris.

1. ESMAÕPPE ALGASTME KOOLITUS

1.1. Teoriaõpe

Teoriaõpe 1.1.	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none">• Videoloengud• Dokumendid• Slaidid• Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none">• teab juhiloa saamise tingimusi ja korda;• teab õppetöö korraldust;• teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente;• on omaks võtnud juhi ettevalmistamise riikliku õppekavaga seatud juhi koolituse eesmärgid.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teoriaõpe 1.2.	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none">• Videoloengud• Dokumendid• Slaidid• Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none">• on valmis vastutama oma õppimise eest;• on koostanud individuaalse õppeplaani;• teab kuidas autokool iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teoriaõpe 1.3.	Liiklus kui süsteem
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none">• Videoloengud• Dokumendid• Slaidid• Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none">• teab liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat;• teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid, liikluskorraldusvahendite ja reguleerija märguannete tähendusi;• mõistab liiklust kui süsteemi ja enda rolli selle süsteemi osana;• teab liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teoriaõpe 1.4.	Ohutu liiklemise põhimõtted
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none">• Videoloengud• Dokumendid• Slaidid• Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none">• mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on õigete tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgsuuna hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine;

	<ul style="list-style-type: none"> • teab piki- ja külvahe ning sõidukiiruse valikuga seotud reegleid; • teab märguandeid ja nende kasutamise seotud reegleid; • on välja töötanud isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 1.5.	Teiste liiklejatega arvestamine
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none"> • Videoloengud • Dokumendid • Slaidid • Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, et liikluses osaleb erinevaid liiklejarühmi; • teab erinevate liiklejarühmade käitumise eripärasid; • teab erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähem kaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud ohtu suurendavaid tegureid; • omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestama eripäradega, mis on seotud erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega; • mõistab teiste liiklejatega ja sõitjatega arvestamise tähtsust; • on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähem kaitstud liiklejatega ja tagama oma käitumisega nende ohutuse.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 1.6.	Sõiduki turvalisus
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none"> • Videoloengud • Dokumendid • Slaidid • Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • mõistab sõiduki kasutaja juhendiga tutvumise olulisust; • teab peamisi tänapäeva sõidukites kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine); • teab turvavarustuse vale kasutamise või mittekasutamise seotud ohte ja on motiveeritud turvavarustust kasutama; • teab nõudeid sõitjate ja veoste veole ja turvavarustuse kasutamisele; • teab sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid; • teab kasutatavale mootorsõidukile kehtivaid tehnoseisundi nõudeid; • teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; • teab kasutatava sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele. • teab mootorsõiduki pukseerimisega seonduvaid reegleid.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 1.7	Inimene sõidukijuhina
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none"> • Videoloengud • Dokumendid • Slaidid • Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid; • teab kuidas sõidu motiivid, sõiduteekonna ja aja planeerimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ja teadlikkus enda juhtimisvõimest (sealhulgas liigne enesekindlus, oma võimekuse tõestamise soov) mõjutavad juhi käitumist;

	<ul style="list-style-type: none"> • teab enda isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele; • on enda jaoks välja töötanud strateegiad isiksusega ja tervisliku seisundiga seotud liikluskäitumist mõjutavatest asjaoludest tulenevate kahjulike mõjude vältimiseks; • on motiveeritud väärtustama ohutust ja keskkonna säästlikkust, elu üldistes eesmärkides ja käitumises; • teab kõrvaliste tegevuste mõju juhile ning sellest tulenevaid ohte.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 1.8	Psühholoogilise nõustamise kallakuga aktiivõpe
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none"> • Videoloengud • Dokumendid • Slaidid • Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab kuidas juhi enesehinnang mõjutab juhtimist; • teab kuidas impulsiivne käitumine ja selle teadvustamine mõjutab juhtimist; • teab kuidas psühholoogilise tagasiside saamine mõjutab juhtimist; • teab enda käitumise teadlik jälgimine ja riskeeriva käitumise vältimine mõjutab juhtimist.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 2.1.	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none"> • Videoloengud • Dokumendid • Slaidid • Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, kuidas sõitu ohutult alustada; • teab tee erinevaid osi ja nende otstarvet; • teab sõiduki asukoha valikuga seotud reegleid; • teab kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; • on motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 2.2.	Sõidujärjekord sõites
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none"> • Videoloengud • Dokumendid • Slaidid • Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramisega seotud liiklusreegleid; • omab ülevaadet teede lõikumisalade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on motiveeritud teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud võimalikke ohte vältima.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 2.3.	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis
------------------------	--

Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none"> • Videoloengud • Dokumendid • Slaidid • Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud reegleid; • teab sõiduki juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes sõiduki juhtimisega asulas; • omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel sõidukit juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 2.4.	Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none"> • Videoloengud • Dokumendid • Slaidid • Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ja oskab probleemülesandeid lahendades kasutada parkimise ja peatumisega ning hädapeatamisega seotud liiklusreegleid; • teab, kuidas parklas ja parkimismajas ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt käituda; • on motiveeritud peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reegleid järgima; • teab, kuidas väljaspool asulat peatuda ja parkida.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 2.5.	Käitumine liiklusõnnetuse korral
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none"> • Videoloengud • Dokumendid • Slaidid • Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda; • teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi; • teab kohustusliku liikluskindlustuse ja kasko kindlustusega seonduvat.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 2.6	Psühholoogilise nõustamise kallakuga aktiivõpe
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none"> • Videoloengud • Dokumendid • Slaidid • Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab kuidas joove ja väsimus mõjutavad juhtimist; • teab kuidas kõrvalised tegevused ja nende mõju juhile ning sellest tulenevad ohud mõjutavad juhtimist; • teab kuidas juhi valmisolek sõiduks mõjutab juhtimist; • teab kuidas valikute tegemine ja alternatiivid mõjutab juhtimist. • teab kuidas kaassõitjate suhtumine ja käitumine mõjutavad juhtimist. • teab kuidas oma seisundi hindamine ja võimalused adekvaatseks tagasisideks mõjutavad juhtimist.

Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.
-----------------------	---

Teooriaõpe 3.1.	Möödasõit, möödumine ja ümberpöige
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none"> • Videoloengud • Dokumendid • Slaidid • Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ohutuks möödasõiduks vajalikke eeldusi; • teab kuidas ohutult mööda sõita, mööduda ja ümber pöigata; • teab kuidas käituda möödasõidetava rollis; • on motiveeritud kaaluma möödasõidu vajadust ohutuse tagamise eesmärgil.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 3.2.	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none"> • Videoloengud • Dokumendid • Slaidid • Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, milliseid ettevalmistusi tuleks enne pikemat või lühemat sõitu teha; • mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; • on motiveeritud sõiduga seonduvat planeerima; • teab, et sõitu kavandades tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine jms).
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 3.3.	Keskkonda säästev auto kasutamine
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none"> • Videoloengud • Dokumendid • Slaidid • Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, kuidas sõiduki kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada; • oskab leida sõiduki kasutaja juhendist teavet keskkonna säästmise kohta; • teab kuidas jälgida kütusekulu; • on motiveeritud autot kasutades keskkonda säästma; • mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 3.4.	Sõitmine rasketes tee- ja ilmastikuoludes
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none"> • Videoloengud • Dokumendid • Slaidid • Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab sõidukile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada; • teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõiduki juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida.

Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.
-----------------------	---

T 3.5.	Peatamisteedekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine (Aine kuulub Teooria.ee õppekeskkonna algastme libedasõidu koolitusse)
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none"> • Videoloengud • Dokumendid • Slaidid • Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada; • mõistab, et väiksegi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada; • mõistab erinevate tee- ilmastikuolude iseärasusi ning nende mõju sõiduki juhitavusele; • omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgahega.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest

Teooriaõpe 3.6	Psühholoogilise nõustamise kallakuga aktiivõpe
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none"> • Videoloengud • Dokumendid • Slaidid • Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab kuidas sõidumarsruudi valik ja aja planeerimine mõjutavad juhtimist; • teab kuidas keeruliste olude ja situatsioonide vältimine vähese kogemuse juures mõjutavad juhtimist; • teab alternatiivsetest variantidest auto juhtimisele ning soovitusi aja ja teekonna valikul; • teab kuidas ohutu sõidukiiruse valik ja riskeeriva käitumise vältimine mõjutab juhtimist. • teab kaaslase negatiivsetest mõjutustest ja võimekuse näitamisest hoidumisest juhtimisel. • teab kuidas kannatlikkus ja püsivus maanteesõidul pingelise liikluse tingimustes mõjutavad juhtimist.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

1.2 Sõiduõpe

Sõiduõpe 1	Juhi tööasend ja turvavarustus
Õppe sisu	Luuakse eeldused enne sõidu alustamist enda ja teiste liiklejate ohutuse tagamiseks vajalike oskuste kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab teostada sõiduki sõidueelset kontrolli, kasutades mh sõiduki käsiraamatut; • oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks; • oskab ise kasutada sõiduki turvavarustust ja aidata kaassõitjatel kinnitada turvavarustust; selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust; • oskab kasutada sõidukile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid; • teab juhi vales tööasendist ja turvavarustuse vales kasutamisest tulenevaid ohte; • on motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatel.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõiduõpingute jätkamiseks.

Sõiduõpe 2	Sõiduki käsitlemine
Õppe sisu	Luuakse eeldused ohutu ja keskkonda säästva sõiduki käsitlemisoskuste kujunemiseks.

Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teedel; teab sõiduki vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale; omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki käsitlemisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; on motiveeritud sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõiduõpingute jätkamiseks.

Sõiduõpe 3	Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel
Õppe sisu	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides; omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel; oskab peatuda ja parkida teel; teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega vähese liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõiduõpingute jätkamiseks.

Sõiduõpe 4	Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides
Õppe sisu	Luuakse eeldused realistliku arusaama kujunemiseks erinevates liiklussituatsioonides osalemiseks seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt; omab teel sõitmisel erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi; teab erineva liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; omab realistlikku arusaama isiklikest, erineva liiklusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega erineva liiklusega teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada; on võimeline kohanema liikluses toimuvate muutustega; on võimeline hindama olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõiduõpingute jätkamiseks.

Sõiduõpe 5	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Õppe sisu	Luuakse eeldused ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks ning väljaspool asulat peatumiseks ja parkimiseks vajalike oskuste kujunemiseks.

Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu; • mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver; • oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuuna vööndi kaudu; • oskab käituda möödasõidetava rollis; • oskab peatuda ja parkida väljaspool asulat; • omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpöike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõiduõpingute jätkamiseks.

Sõiduõpe 6	Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal
Õppe sisu	Luu eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita; • mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; • on motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima; • sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pingeline, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõiduõpingute jätkamiseks.

Sõiduõpe 7	Keskkonda säästev sõiduki juhtimine
Õppe sisu	Luu eeldused keskkonda säästva sõiduvõisi kujunemiseks. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, säästliku sõiduvõisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab juhtida sõidukit keskkonda säästvalt; • mõistab, et säästlik sõiduvõis on ka ohutu sõiduvõis, milles ei ole midagi keerulist; • on motiveeritud juhtima sõidukit keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt; • omab realistlikku arusaama isiklikest, säästliku sõiduvõisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • on teinud plaani, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamiseks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõiduõpingute jätkamiseks.

Sõiduõpe 8	Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine
Õppe sisu	Luu eeldused äkkpidurdamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luua eeldused iseseisvaks toimetulekuks libedates teeoludes.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab sooritada äkkpidurduse; • mõistab, et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada; • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki peatamisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsuuna.

Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitsemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõiduõpingute jätkamiseks või lõpule viimiseks.
--------------------	---

2. JUHI ESMAÕPPE PIMEDA AJA KOOLITUS

2.1 Teoriaõpe

PT	Pimeda ajal sõiduki juhtimine
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. mooduli õppeained.
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none">• Videoloengud• Dokumendid• Slaidid• Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none">• teab, kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral;• mõistab, et pimeda ajal on nähtavus palju halvem kui valge ajal vaatamata tulede õigele kasutamisele ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega;• omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külvahega;• saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest ohtudest.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

2.2 Sõiduõpe

PS	Pimeda ajal sõiduki juhtimine
Õppe sisu	Luaa eeldused pimeda ajal sõiduki juhtimiseks vajalike oskuste kujunemiseks ja pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud ohtude mõistmiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none">• oskab tulede õige kasutamisega parandada juhi nähtavust ja oma sõiduki teistele paremini märgatavaks teha;• mõistab oludele vastava sõidukiiruse valiku vajadust;• teab pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud ohte;• oskab oma käitumisega vähendada pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud riske;• tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega pimeda ajal ning oskab oma käitumises nendega arvestada.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõiduõpingute jätkamiseks.

3. LÕPPASTME KOOLITUS

3.1 Teoriaõpe

LT 1	Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeoludes.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud algastme koolituse õppeained ja algastme pimeda aja koolitus ning väljastatud esmane juhiluba.
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none">• Videoloengud• Dokumendid

	<ul style="list-style-type: none"> • Slaidid • Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ohte suurendavaid tegureid liikluses; • mõistab säästliku, ohutu ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi eelseid; • teab, millest sõltub tee ja ratta vaheline haardumine; • tajub ja teab enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavaid nõrku külgi, ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • on motiveeritud sõitma säästlikult, ohutult ja teiste liiklejatega arvestavalt.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

LT 2	Libedasõidu riskivältimise praktikum
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud algastme koolituse õppeained ja algastme pimedaja koolitus ning väljastatud esmane juhuluba.
Õppe sisu	Vastavate teemaloengute läbimine, sh: <ul style="list-style-type: none"> • Videoloengud • Dokumendid • Slaidid • Testid
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada; • mõistab, et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõiduk peatada; • mõistab, et libedal teel on pidurdusteed palju pikem kui kuival asfaldil; • mõistab, et sõltuvalt ilmaoludest ja teekatete erinevusest on pidurdusteed pikkus erinev; • omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgahega.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

3.2 Sõiduõpe

LS 1	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud algastme koolituse õppeained ja algastme pimedaja koolitus ning väljastatud esmane juhuluba.
Õppe sisu	Lua eeldused keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvenemiseks ja realistlikku arusaamise kujunemiseks isiklikest, sõiduki juhtimisega seotud käitumisharjumustest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki juhtimisega seotud käitumisharjumustest; • on motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitsemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõiduõpingute jätkamiseks.

LS 2	Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamine
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud algastme koolituse õppeained ja algastme pimedaja koolitus ning väljastatud esmane juhuluba.
Õppe sisu	Lua eeldused oma võimete, oskuste ja toimetuleku võimaluste hindamiseks äkkolukorras käitumiseks. Lisaks luua eeldused juhtida sõidukit keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.

Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omab realistlikku arusaama isiklikest, äkkolukorras toimetulekuks vajalikest oskustest ja võimalustest; • oskab äkkpidurdamist; • oskab kasutada takistusest ümberpõikamiseks vajalikke tehnikaid; • oskab valida vastavalt tee olukorrale ja -trajektoorile erinevaid pidurdamistehnikaid ja mõistab sõiduki juhitavust pidurdusprotsessi vältel; • mõistab, et juhi võimalused äkkolukorras midagi ette võtta ohutuse taastamiseks on piiratud; • on motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Iseseisva töö sisu	<p>Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on ette nähtud lõppastme sõiduõppe eesmärkide saavutamiseks.</p>

Õppekava koostaja:
Aivar Liiv
juhatuse liige
e-post: Info@leedevalja.ee
telefon: 54502233